

N:o 17.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1872, kl. 2 e. m.

Memorial, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Utskottets i Betänkandet N:o 16 afgifna förslag till bankoreglemente.

Enligt Utskottet tillhandakomna protokollsutdrag för den 3 dennes, hafva Kamrarne dels bifallit Utskottets i dess ofvan nämnda betänkande afgifna förslag till reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning, dels fattat öfverensstämmande beslut, allenast med undantag hvad angår nedan nämnda paragrafer.

I § 11 mom. 1 hade Utskottet föreslagit följande bestämmelse: "I såväl riksbanken som dess lånekontor tillhandahålles i mån af tillgång å hvartdera stället och till de pris, fullmäktige hafva att bestämma, icke allenast svenskt silfvermynt, prägladt före år 1830, och guldmynt af både äldre och nyare prägel, utan äfven utländskt silfver- och guldmynt".

Detta förslag är återförvisadt af Första Kammaren; men då Andra Kammaren godkänt detsamma, får Utskottet

1:o.

hemställa, att Första Kammaren må i frågan fatta beslut.

Beträffande § 18 mom. 1 har Första Kammaren, med bifall till förslaget i öfrigt, beslutat att i stället för "i Stockholm vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utställda vexas", strofen skall lyda sålunda: "vid uppvisandet i Stockholm betalbara", — — — — —

Andra Kammaren åter har bifallit Utskottets förslag oförändradt.

För sammanjemkning af denna skiljaktighet, hemställer Utskottet,

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 6 Saml. 1 Afd. 14 Häft.

2:o

att Andra Kammaren må förena sig i det af Första Kam-
maren fattade beslutet.

Till § 32 i Utskottets förslag (om utlåning med omsättningsrätt) har *Andra Kammaren* beslutat föga ett 6:te moment, lika lydande med 2 mom. i 63 § af nu gällande bankoreglemente.

Enär *Första Kammaren* bifallit Utskottets förslag utan dylikt tillägg, och Kamrarne alltså stannat i skiljaktiga beslut, hvilka icke kunna blifva föremål för sammanjemkning, får Utskottet, för frågans afgörande medelst sådan omröstning af båda Kamrarne, som i Riksdags-ordningens § 65 omförmäles,

3:o

framställa följande förslag till omröstningsproposition:

Den, som, i enlighet med Första Kammarens beslut, godkänner Utskottets förslag till § 32 i bankoreglementet utan tillägg af något nytt moment,

röstas *Ja*.

Den det ej gör,

röstas *Nej*;

Vinner Nej, kommer, jemlikt Andra Kammarens beslut, att till 32 § läggas ett moment, så lydande: Inlemnas till någotdera diskont- eller lånekontoret ansökningar om lån från denna fond å större sammanlagdt belopp, än tillgångarne medgifva, beviljas lånen i den ordning, anmälan derom ingått.

Förslaget § 33 är af *Första Kammaren* bifallen. *Andra Kammaren* har deremot, med *afslag* å Utskottets förslag i hvad angår nämnda §:s mom. 1, antagit den lydelse för ifrågavarande moment, som föreslagits i Herrar Agardhs, P. Olssons och Hæggströms reservation.

Då någon sammanjemkning af de skiljaktiga besluten icke kan ske, får Utskottet, till frågans afgörande medelst omröstning i enlighet med Riksdags-ordningens 65 §,

4:o.

afgifva följande förslag till omröstningsproposition:

Den som, i enlighet med Första Kammarens beslut, godkänner Utskottets förslag till mom. 1 af 33 §, så ly-

dande: "Diskontering, lån eller kreditiv må ej beviljas svenska medborgare, som äro bosatta å utrikes ort",

röstas Ja;

Den det ej gör,

röstas Nej;

Vinner Nej, kommer, i enlighet med Andra Kammarens beslut, nämnda moment att erhålla följande lydelse:

"Diskontering, lån eller kreditiv må ej beviljas:

- 1:o) svenska medborgare, som äro bosatta å utrikes ort;
- 2:o) fullmäktige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna öfver lånekontoren; samt
- 3:o) tjenstemän och betjente i riksbanken och vid lånekontoren; dock ega bemälda fullmäktige och ledamöter samt tjenstemän och betjente att hos riksbanken eller vederbörande lånekontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af publika papper, äfvensom lån mot pant af vågförda effekter."

Åt förslaget § 35 mom. 1 har Första Kammaren beslutat gifva den lydelse, Herr De Maré i sin reservation föreslagit. Andra Kammaren har deremot godkänt Utskottets förslag.

Vid sådant förhållande, får Utskottet, för frågans afgörande genom omröstning enligt Riksdags-ordningens 65 §,

5:o

föreslå följande omröstningsproposition:

Den som, i enlighet med Utskottets af Andra Kammaren gillade förslag, vill, att mom. 1 af 35 § skall erhålla följande lydelse: "Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbanken och lånekontoren personligen eller genom ombud utföra sina angelägenheter, äfvensom att derom omedelbart skriftväxla. Alla här af i riksbanken och lånekontoren härflytande bestyr besörjas afgiftsfritt, under de vilkor och förbehåll, fullmäktige bestämma,"

röstas Ja;

Den det ej vill,

röstas Nej;

Vinner Nej, kommer, i enlighet med Första Kammarens beslut, mom. 1 af 35 § att lyda sålunda: "En hvar är berättigad att i riksbankens upp- och utlåningsärenden

omedelbart skriftvexla med riksbanken och lånekontoren, som, under de vilkor och förbehåll fullmäktige ega att bestämma, afgiftsfritt besörja alla deraf i riksbanken och lånekontoren härflytande bestyr."

Momentet 2 af § 35 är utaf båda Kamrarne återförvisadt. Då emellertid syftningen af återförvisningsbeslutet i Första och Andra Kammaren varit så skiljaktig, att något, de olika meningarne sammanjemkande förslag icke synes kunna åstadkommas, finner sig Utskottet böra

6:o

till Kamrarne hemställa, att Utskottets förut afgifna förslag må af Kamrarne godkännas, så lydande:

"Såväl fullmäktige i riksbanken och ledamöter af lånekontorsstyrelserna, som de tjänstemän i riksbanken och lånekontoren, hvilka af allmänheten emottaga diskonterings-, låne- eller kreditivhandlingar, bereda dem till föredragning eller hafva dem under vård, äfvensom ombudsmännen i riksbanken och lånekontoren och de i ombudsmansexpeditionen anställde tjänstemän vare det uttryckligen förbjudet att såsom kommissonärer taga någon befattning med vaxeldiskontering eller med anskaffande af lån eller kreditiv i riksbanken och lånekontoren; ankommande det för öfrigt på fullmäktige att, i den mån sådant låter sig verkställa, utsträcka enahanda förbud jemväl till öfrige tjänstemän inom riksbanken och lånekontoren."

"Finnes förbudet vara öfverträdt af fullmäktig eller ledamot af lånekontors styrelse, göres derom anmälan hos fullmäktige, som förordna angående åtal i enlighet med gällande ansvarighetslag."

Öfverträdes åter förbudet af tjänsteman, anmäles förhållandet hos fullmäktige eller vederbörande styrelse, som ega att antingen för alltid eller viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner."

Momentet 2 af § 43 är af Första Kammaren bifallet, allenast med inflickande i första stycket 4:de raden af ordet "de" emellan ordet *nemligen* och ordet *två*, hvarigenom berörda moment skulle få följande lydelse:

"Pröfning af vaxeldiskonterings-, låne- och kreditivansökningar verkställas alla söcknedagar af fyra fullmäktige, nemligen de två deputerade

samt två bland öfriga fullmäktige, efter dem emellan öfverenskommen fördelning; fullmäktiges ordförande vare dock befriad från skyldighet att i handläggningen af dessa ärenden deltaga”.

”För bifall till ansökning fordras afgjord röstöfvervigt.”

”Förekommer vaxel till diskontering eller ansökan om lån eller kreditiv, hvarför betalningsansvar åligger fullmäktig, må han i pröfning och afgörande af sådan fråga ej deltaga”.

Andra Kammararen har återförvisat detta moment; men då Första Kammararen redan i ämnet beslutat, får Utskottet

7:o.

hemställa, att äfven *Andra Kammararen* må fatta beslut.

Utskottet bör likväl härvid fästa uppmärksamheten derpå att, i händelse *Andra Kammararens* beslut rörande § 33 mom. 1 skulle blifva gällande, sista stycket, begynnande med orden ”förekommer vaxel”, bör uteslutas, hvadan Utskottet, ifall det blifvande beslutet om § 33 mom. 1 dertill gifver anledning, torde framdeles få afgifva den framställning rörande nu omförmälda del af § 43 mom. 2, som kan finnas erforderlig.

Momentet 1 af § 61 i Utskottets förslag är af *Andra Kammararen* godkändt; hvaremot *Första Kammararen*, med *afslag* å Utskottets förslag, antagit den lydelse, som i en af Friherre von Schwerin m. fl. afgifven reservation intagits.

Då någon sammanjemkning af de skiljaktiga meningarne icke kan ske, får Utskottet, för frågans afgörande genom omröstning i enlighet med Riksdags-Ordningens 65 §,

8:o.

framställa följande förslag till omröstningsproposition:

Den som, i enlighet med Utskottets, af Andra Kammararen gillade förslag, vill, att mom. 1 af § 61 skall lyda sålunda: ”På ordinarie stat må ej tillsättas flera tjenstemän än högst sextio, hvaraf i första graden tjugufyra, i den andra tjugutre, i den tredje fem och i den fjärde åtta. För tjenstemän af tredje och fjärde tjenstegraden, äfvensom för dem af andra graden, hvilka tjenstgöra i fullmäktiges och ombudsmans-expeditionerna, meddelas fullmakt.”

röstar *Ja*;

Den det ej vill,

röstar *Nej*;

Vinner Nej, kommer mom. 1 af § 61, i enlighet med Första Kammarens beslut, att lyda sålunda: »På ordinarie stat må ej tillsättas flere tjenstemän än högst sextio, hvaraf i första graden tjugufyra, i den andra tjugutre, i den tredje fem och i den fjerde åtta. För dessa tjenstemän meddelas fullmakt.»

Momentet 3 af 61 § är godkänt af Första Kammaren, hvaremot Andra Kammaren, med afslag å Utskottets förslag, beslutat att momentet skulle erhålla den lydelse, som här nedan angifves.

Då de skiljaktiga meningarne ej kunna sammanjemkas, får Utskottet, för frågans afgörande genom omröstning enligt Riksdags-ordningens 65 §,

9:o.

afgifva följande förslag till omröstningsproposition:

Den som i enlighet med Utskottets. af Första Kam-
maren godkända förslag, vill att mom. 3 af 61 § skall
lyda sålunda: »Vaktbetjeningen i riksbanken utgöres af:
Öfvervaktmästare, tillika brandmästare 1
Vaktmästare, ordinarie 23
extra 1

25»

röstar *Ja*;

Den det ej vill,

röstar *Nej*;

Vinner Nej, kommer, i enlighet med Andra Kam-
rens beslut, berörda moment att erhålla denna lydelse:
»Vaktbetjening i riksbanken till erforderligt antal an-
tages af fullmäktige.»

Första Kammaren har återförvisat 66 § i Utskottets förslag, så lydande: »Den, som till tjänst i riksbanken befordras, må icke annan tjenstebefattning utom riksbanken bibehålla eller emottaga. De tjenstemän, hvilka till följd af förut gällande stadganden, innehafva tjänster utom riksbanken, må dock sina nuvarande tjänster bibehålla, så länge de icke äro för bankens tjänst hinderlige.»

Då emellertid *Andra Kammaren godkänt* Utskottets förslag, får Utskottet

10:o.

hemställa, att Första Kammaren må fatta beslut.

Utskottets förslag till mom. 4 af § 87, om ledamöterna i lånekontorens styrelser, är godkändt af Andra Kammaren, men Första Kammaren har, med bifall till förslaget i öfrigt, beslutat, att meningen under litt. a) skulle uteslutas.

Vid sådant förhållande, och då de skiljaktiga meningarne icke kunna sammarjemkas, får Utskottet, för frågans afgörande medelst omröstning enligt Riksdags-ordningens 65 §,

11:o.

föreslå följande omröstningsproposition:

*Den, som, i enlighet med Utskottets, af Andra Kammar-
aren gillade förslag, vill, att 4 mom. af 87 § skall
lyda sålunda:*

*»Ledamot i styrelsen frånträde genast denna befattning
i följande fall:*

- a) om han blifver ledamot af statsrådet;*
- b) om han stülles under förmynderskap;*
- c) om han till borgenärer all sin egendom afträder;*
- d) om han af allmän åklagare stülles under tilltal
för vanfrejdande brott;*
- e) om han förklararas förlustig medborgerligt förtroende
eller ovärdig att inför rätta föra andras talan;*
- f) om han blifvit förvunnen att hafva vid riksdags-
mannaval med penningar eller gåfvor sökt värfva röster
eller emot vedergällning afgifvit sin röst eller genom
våld och hot stört valfriheten.*

*Och skall då suppleant inkallas att i stället såsom
ledamot i styrelsen inträda.*

*Bankoombudet ege fullmäktige dessutom att, när så
lämpligt pröfvas, från befattningen entlediga.»*

röstar Ja;

Den det ej vill,

röstar Nej

*Vinner Nej, kommer, i enlighet med Första Kammar-
rens beslut, berörda moment att lyda sålunda:*

*»Ledamot i styrelsen frånträde genast denna befatt-
ning i följande fall:*

- a) om han stülles under förmynderskap;*
- [b) c), d) och e) lika med ofvan anförda punkterna*
- c) d), e) och f), samt i öfrigt oförändradt.]*

Under 2:o), sidan 129 i Utskottets betänkande, har Utskottet hemställt, att någon förändring i den för fullmäktige samt riksbankens och lånekontorens tjenstemän nu gällande stat icke må af Riksdagen beslutas; men att det öfverlåtes åt fullmäktige att, i den mån förändringar i bankens förvaltning genomföras och tjenstemännens åligganden derigenom ändras, äfven vidtaga sådana jemkningar, i aflöningar, arvoden med mera utöfver hvad reglementet i detta afseende stadgar, som af omständigheterna påkallas; börande anmälan om vidtagna förändringar och förslag till stat af fullmäktige inlemnas till nästa Riksdags Banko-Utskott.

Denna hemställan är *bifallen* af *Första Kammaren*, men *återförvisad* af *Andra Kammaren*.

Vid sådant förhållande har Utskottet för närvarande endast att hemställa,

12:o.

att *Andra Kammaren* må i ämnet fatta beslut.

Stockholm den 6 Maj 1872.

På Utskottets vägnar:

J. v. SCHWERIN.

Reservationer:

vid punkten 6:o: af Herrar Friherre *v. Schwerin*, *Westman*, *Geijer*, *J. O.*, *Ekman*, *J. J.*, *Rettig* och *Appeltofft*. "Då § 35 mom. 2 blifvit af båda Kamrarne återförvisadt, synes det oss hafva varit Utskottets skyldighet att afgifva ett annat förslag, än det af båda Kamrarne förkastade; men då Utskottets pluralitet icke desto mindre återupptagit ofvannämnda ogillade förslag, nödgas vi häremot reservera oss; anseende vi, att Utskottet bort föreslå bibehållande af § 124 mom. 1 i 1871 års bankoreglemente, med de jemkningar, hvilka betingas af Riksdagens beslut om förändring af sättet för behandling af låneärendena i riksbanken. Vi föreslå fördenskull, att mom. 2 af 35 § må blifva så lydande:

Fullmäktige och ledamöterna i lånekontorens styrelser vare det uttryckligen förbjudet, att såsom kommissionärer taga någon befattning med låneansökningar i Riksbanken och lånekontoren, ehvad dessa ansökningar afse
 nya

nya eller omsättning af redan erhållna lån, åliggande det hvar och en ledamot af styrelsen att allvarligen tillse, det denna föreskrift noggrannt efterföljes och förhållandet i annat fall hos styrelsen anmäla.

Finnes förbudet vara öfverträdt af ledamot i lånekontors styrelse, göre vederbörande styrelse derom anmälan hos fullmäktige, hvilka ombesörja att annan ledamot i hans ställe skyndsammeligen förordnas och insättes. Har förbudet blifvit öfverträdt af någon fullmäktig, kommer med honom att förfaras enligt gällande ansvarighetslag."

af Herr *Wijkander*: "Sedan reglementsförslagets § 35 mom. 2 blifvit af Riksdagens båda Kamrar återremitteradt till Banko-Utskottet, utan att af diskussionen tydligt framgår, i hvilken anda en förändring af detsamma ansetts önskvärd, har Utskottets majoritet ansett sig böra med berörda paragraf oförändrad åter till Kamrarne ingå. Då någon återremiss emellertid väl icke ifrågakommit, derest Kamrarne velat antaga § oförändrad, har jag ansett mig böra såsom min reservation upptaga det förslag till redaktion af paragrafen, som Herr de Maré alternativt föreslagit (betänkandet pag. 132) nemligen:

"Såväl fullmäktig i riksbanken och ledamöter af lånekontors-styrelserna, som de tjänstemän i riksbanken och lånekontoren, hvilka af allmänheten emottaga eller i handläggning, granskning eller vård af diskonterings-, låne- eller kreditivhandlingar deltaga, äfvensom ombudsmannen i riksbanken och lånekontoren och de i ombudsmans-expeditionen anställda tjänstemän vare det uttryckligen förbudet att såsom kommissionärer taga någon befattning med vexels diskontering eller med anskaffande af lån eller kreditiv i riksbanken eller lånekontoren, ankommande det för öfrigt på fullmäktige att, i den mån sådant låter sig verkställa, utsträcka enahanda förbud jemväl till öfriga tjänstemän inom riksbanken och lånekontoren."

"Finnes förbudet vara öfverträdt af fullmäktig eller ledamot af lånekontors styrelse, göres derom anmälan hos fullmäktige, som förordna angående åtal i enlighet med gällande ansvarighetslag."

"Öfverträdes åter förbudet af tjenteman, anmäles förhållandet hos fullmäktige eller vederbörande styrelse, som ega att antingen för alltid eller viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och den samma åtföljande förmåner."

hvarjemte Herr Friherre *Silfverschiöld* velat anmäla, det han ej varit närvarande vid behandlingen af detta ärende.